

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ 1918-1920 թթ.

(ՓԱՍՏԱԹՂԹԵՐԻ ԵՎ ՆՅՈՒԹԵՐԻ ԺՈՂՈՎԱԾՈՒ)

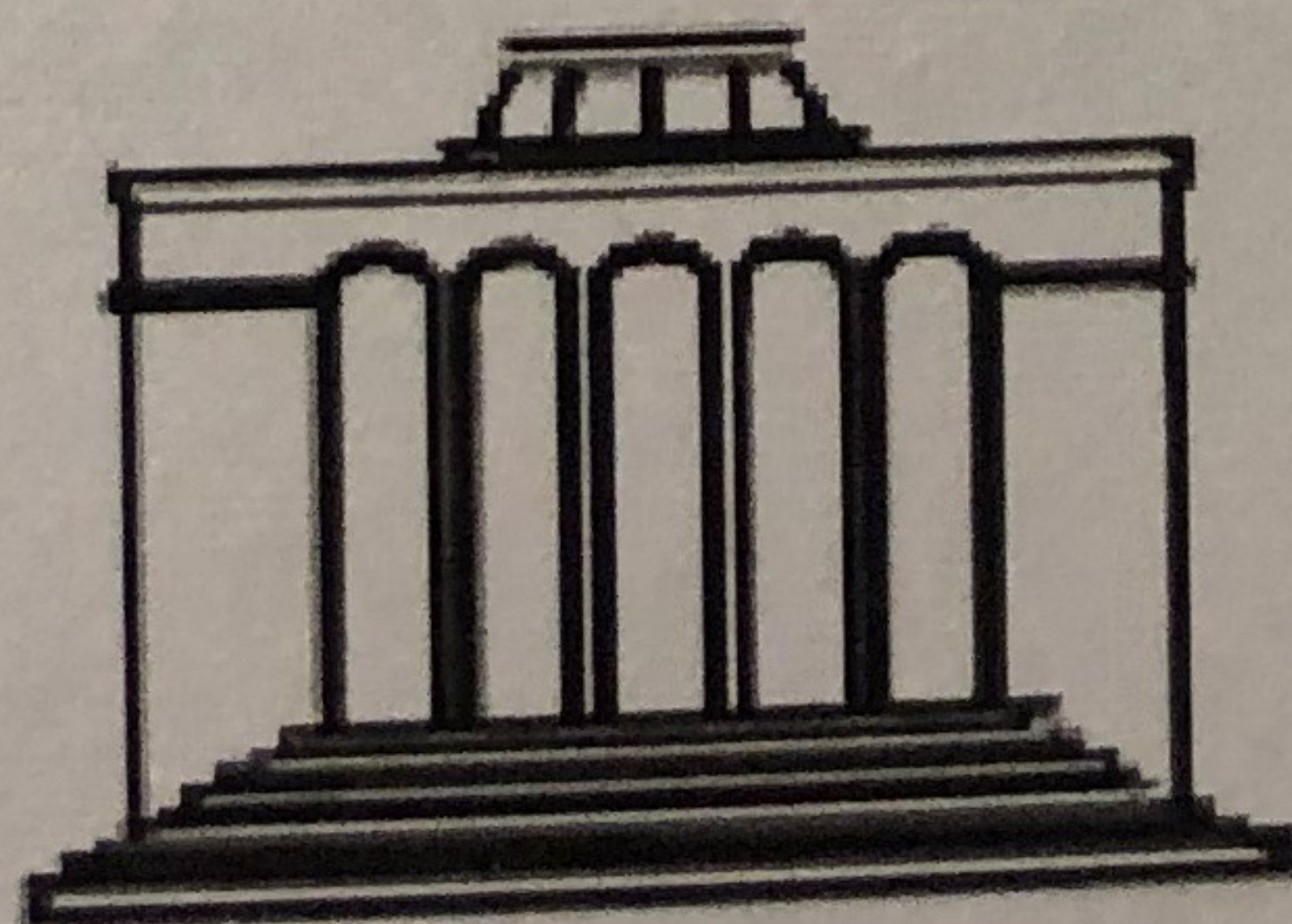

АРМЯНСКАЯ АРМИЯ В 1918-1920 гг.

(СБОРНИК ДОКУМЕНТОВ И МАТЕРИАЛОВ)

**ՆՎԻՐՎՈՒՄ Է
ՕՍՄԱՆՅԱՆ ԿԱՅՍՐՈՒԹՅՈՒՆՈՒՄ
ՀԱՅՈՑ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹՅԱՆ
100-ՐԴ ՏԱՐԵԼԻՑԻՆ**

**ПОСВЯЩАЕТСЯ
100-ЛЕТИЮ ГЕНОЦИДА АРМЯН
В ОСМАНСКОЙ ИМПЕРИИ**

**ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԱԿԱԴԵՄԻԱ**

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ 1918-1920թթ.

Փաստաթղթերի և նյութերի ժողովածու

**Ժողովածուն կազմել և խմբագրել է
պատմական գիտությունների դոկտոր
ՄՈՒՐԱԴ ԿԱՐԱՊԵՏՅԱՆԸ**

*Հարգելի գործընկերացի՝
Կարեն Խաչատրյանին
Լավագույնիս հանձնարմբ:*

Մ. Կարապետյան

1.10.2015թ.

ԵՐԵՎԱՆ

ՀՀ ԳԱԱ «ԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ» ՀՐԱՏԱՐԱԿԶՈՒԹՅՈՒՆ

2015

УДК 940.3/4
ББК 63.3(0)53
К 213

Աշխատանքը կատարվել է ՀՀ ԳԱԱ պատմության ինստիտուտում
Работа выполнена в Институте истории НАН РА

Կազմել և խմբագրել է պատմական գիտությունների դոկտոր
Սուրադ Կարապետյանը

Составитель и редактор – доктор исторических наук
Мурад Карапетян

Карапетян М.

К 213 Армянская армия в 1918-1920 гг. Сборник документов и материалов/М.Карапетян – Ер.: Гитутюн, 2015, с. 214.

Ժողովածուում ամփոփված են 1918-1920թթ. Հայկական բանակի վերաբերյալ փաստաթղթեր և նյութեր: Ներկայացված են վավերագրեր Հայկական բանակի կազմավորման, կառուցվածքի, հրամանատարական կազմի, սպառազինության, թվականի, համալրման կարգի, զորամասերի տեղաբաշխվածության, մարտական գործողությունների, ինչպես նաև բանակն ազգայնացնելու, հայկական զինվորական ուսումնական հաստատություններ բացելու, անձնակազմին վարձատրելու, դասալրության դեմ պայքար տանելու վերաբերյալ: Դրանց հիմնական մասը տպագրվում է առաջին անգամ:

Նախատեսված է Հայկական բանակի և հայ ժողովրդի պատմությանը զբաղվող մասնագետների համար:

В сборник включены документы и материалы об Армянской армии в 1918-1920 гг. Представлены документы о формировании, структуре, командном составе, вооружении, численности, порядке комплектования армии, дислокации войсковых частей, боевых действиях, а также о ее национализации, создании армянских военных учебных заведений, оплате личного состава и борьбе с дезертирством. Большая часть документов публикуется впервые.

Сборник рассчитан на специалистов, занимающихся историей Армянской армии и армянского народа.

ISBN 978-5-8080-1106-9

© Карапетян М., 2015

ԲՈՒՄԱՆՈՒԹՅԱՆ ՏՈՒՐԱԿԱՆ

Մտածելիքներ	5
Մեղման	13
Փոխադրված և նյութեր	21
Փաստաթղթեր և նյութեր	21
№ 1. Տեղեկատվական հարցազրույց Ռուսաստանի Խորհրդային Միության հետ կնքված հաշտության պայմանագրի մասին	22
№ 2. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	26
№ 3. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	28
№ 4. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	31
№ 5. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	39
№ 6. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	41
№ 7. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	47
№ 8. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	49
№ 9. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	55

10. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	57
11. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	58
12. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	61
13. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	62
14. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	63
15. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	65
16. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	66
17. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	67
18. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	68
19. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	70
20. Միջազգային խաղաղության օրհանգիստի մասին	71

учета военнообязанных, 1919 г.	73
№ 23. Закон о регистрации жителей, введенный учета военнообязанных и о призыве в войска, 1919 г.	77
№ 24. Временный закон по борьбе с дезертирством в войсках, 1919 г.	79
№ 25. Приказ по Военному Ведомству Республики Армении, 1919 г.	81
№ 26. Орѣвр 29, 30, 31 և 32 տարեկան րախրշ- ցիներին գորավցի երարկելու մաիւն, 1919 ր.	83
№ 27. Военный министр Республики Армения. Док- лад Совету министров, 1919 г.	86
№ 28. Список управлений, учреждений, заведений Военного Ведомства и частей войск Республики Армении, 1919 г.	87
№ 29. Ռազմական նախարար, Գլխավոր Շտաբ. Ձե- լույց Նախարարների հորհրդին, 1920 ր.	96
№ 30. Военный министр Республики Армении. По Главному штабу. По инспекторскому отделу, 1920 г.	98
№ 31. Дислокация частей войск Республики Армении, 1920 г.	101
№ 32. Краткий очерк деятельности Военного Минис- терства Армении с 28-го мая 1918 года по 1-ое января 1920 года	109
№ 33. Հաշմանդան գիւմրականների աշատարաւի կանոնադրութուն, 1920 ր.	134
№ 34. ժամանակավոր կանոններ, 1920 ր.	137
№ 35. Начальник Управления Снабжений при Главно-	

командующем Вооруженными Силами Юга Рос- сии. Его Превосходительству И.Я. Сагателяну, Представителю Армении при Правителе и Главно- командующем В.С.Ю.Р., 1920 г.	139
Представителем В.С.Ю.Р., 1920 г.	141
командующем о военной гимназии, 1920 г.	146
№ 36. Положение о военном училище (временно с од- ногодичным курсом), 1920 г.	146
№ 37. Հաշմանդան տեղեկագիր ռազմական նախարար- արքայի գործունեության 1920 ր. մաիւի 1-ից մինչև րոպայի գործունեության 20-ը	153
№ 38. Бюллетень сведений об Армянской армии к 25 октября 1920г. (Сведения Советского Предста- вителя в Батуме тов. Зверева)	171
№ 39. Воспоминания генерал-лейтенанта Ивана Ах- вердова "Военные очерки об Армении 1918- 1921 гг."	174
№ 40. Приказ 2.- Приказ о реорганизации Красной Армии Армении	208